

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2009. GODINU**

Broj: 01-03-07-16-1-726/10

Sarajevo, mart 2010. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	5
4.	Budžet	6
5.	Tekući izdaci	7
5.1.	Plate i naknade	7
5.2.	Upravni spor	7
5.3.	Isplata stimulacije	7
5.4.	Jubilarne nagrade i pokloni djeci	8
5.5.	Javne nabavke	8
III	KORESPONDENCIJA	8
 Prilozi:		
	Tabela 1. Analiza odobrenog i izvršenog budžeta za 2009. god.	10

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ustavnog suda Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ustavni sud BiH) i usklađenosti poslovanja sa zakonskom regulativom za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2009. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ustavnog suda BiH je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH broj 01-St4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvata: uspostavljanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Ustavnog suda BiH sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH, broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za mišljenje revizora.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ustavnog suda BiH prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan i u skladu su sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Ustavnog suda u toku 2009. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na poglavlje pod tačkom 5. ovog Izvještaja, kojim su obuhvaćeni rashodi u pogledu plata i naknada, koji po mišljenju revizije nisu u skladu s okruženjem u okviru institucija BiH, odnosno općoj ekonomskoj situaciji u društvu.

Sarajevo, 10.03.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dževad Nekić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je na osnovu Ustava BiH jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po Ustavu BiH, između dva entiteta ili između BiH i jednog ili oba entiteta te između institucija BiH. Ustavni sud također ima drugostepensku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu BiH kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u BiH kao i nadležnost u pitanjima koja mu je proslijedio bilo koji sud u BiH, u pogledu toga da li je zakon o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa Ustavom BiH, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima BiH ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog drugog pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

Ustavni sud se sastoji od devet članova koji se biraju po proceduri predviđenoj Ustavom Bosne i Hercegovine s tim da tri člana ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države. Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

U skladu sa Ustavom BiH Ustavni sud BiH je usvojio Pravila Ustavnog suda kojim su uređeni organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom i druga pitanja za rad. Istim pravilom je utvrđena samostalnost i nezavisnost Ustavnog suda u odnosu na druge organe vlasti koji ne mogu donositi zakone, druge propise i opće akte koji se tiču rada Ustavnog suda i njegove uloge utvrđene Ustavom.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju poslovanja Ustavnog suda BiH za 2008. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji za 2008. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti u dijelu planiranja budžeta i sistema internih kontrola. Ustavnom sudu BiH je sugerisano da ih razmotri, te da preduzme određene aktivnosti kako se utvrđene slabosti ne bi ponavljale u daljem poslovanju.

Tokom revizije 2009. godine uočili smo kako su spomenuti nedostaci dijelom realizovani (pitanje javnih nabavki), a pitanje sistema internih kontrola bi trebalo po mišljenju revizije i dalje nadograđivati.

3. Sistem internih kontrola

Revidiranjem poslovanja Ustavnog suda uočili smo kako cjelokupni sistem internih kontrola, koji podrazumijeva skup postupaka i mjera koje preduzima rukovodstvo klijenta u cilju osiguranja tačnosti i pravilnosti evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usaglašenost sa zakonima, te efikasno trošenje javnog novca, nije u potpunosti razrađen i definisan u dijelu isplate određenih kategorija naknada.

Želimo skrenuti pažnju rukovodstvu Ustavnog suda BiH na pitanje u kojoj mjeri je budžetska potrošnja (mislimo na razne kategorije tekućih izdataka – pogledati poglavlje 5. ovog Izvještaja) u skladu s okruženjem u kojem funkcioniše Ustavni sud BiH tj. u okviru institucija BiH.

Nedostatak kvalitetnog sistema internih kontrola ili njegova nedovoljna primjena može imati određen uticaj na racionalno upravljanje i poslovanje institucijom i konačno mogućnost neracionalnog trošenja budžetskih sredstava. Napominjemo kako će uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola najviše koristiti rukovodiocima

Ustavnog suda BiH jer će takav sistem osigurati (u razumnoj mjeri) pored zakonitog poslovanja i racionalno poslovanje u svim segmentima budžetske potrošnje javnog novca, kao i preventivno spriječiti moguće propuste u korištenju javnih sredstava.

Ustavni sud BiH treba nastaviti dogradnju postojećeg sistema internih kontrola i preduzeti dodatne aktivnosti u cilju efikasnosti istog.

4. Budžet

Budžet Ustavnog suda za 2009. godinu odobren je u ukupnom iznosu od 5.022.614,00 KM (4.981.900,00 KM budžetska sredstva i 40.714,00 KM donacije), a realizovan je u iznosu od 4.964.347,00 KM, što je manje za 58.267,00 KM od planiranog ili sa 99% (vidjeti tabelu 'Odobreni i izvršeni budžet za 2009. godinu' u prilogu Izvještaja). Napominjemo kako je prijedlog budžeta Ustavnog suda bio 5.581.735,00 KM. Planirani broj zaposlenih na osnovu čega je sačinjen budžet je 90, a stvarno stanje zaposlenih na dan 31.12.2009. godine bilo je 91 zaposlenik.

Ustavni sud je tokom 2009. godine izvršio tri promjene strukture rashoda u ukupnom iznosu od 156.000,00 KM koje su odobrene od Ministarstva finansija i trezora BiH, a uzrokovane su nedostatkom sredstava za pojedine budžetske pozicije. Preraspodjela sredstava izvršena je u korist budžetskih pozicija za naknade troškova zaposlenih (11.000,00 KM), putnih troškova (27.000 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (34.000,00 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (29.000 KM) izdatke za tekuće održavanje (50.000,00 KM) itd.

Kako je usporedbom planiranog i izvršenog budžeta već rečeno, izvršenje budžeta za 2009. godinu iznosi 99%, može se zaključiti kako je finansijski aspekt poslovanja solidno realizovan.

Uzimajući u obzir izvršenje budžeta, te realizaciju Plana i programa rada za 2009. godinu, najveći dio aktivnosti Ustavnog suda BiH se ogleda u sljedećem¹:

- u toku 2009. godine Ustavni sud BiH je zaprimio 4.209 predmeta, od čega 18 zahtjeva za ocjenu ustavnosti i 4.191 predmeta iz apelacione nadležnosti Ustavnog suda;
- od navedenog broja predmeta Ustavni sud je do 31. decembra 2009. godine riješio 3.294 predmeta (14 U predmeta i 3.280 AP predmeta);
- nadalje, navodimo kako je Ustavni sud BiH u toku 2009. godine donio 2.576 odluka od čega 238 odluka o meritumu i 2.338 odluka o dopustivosti. U 170 predmeta donesene su odluke u kojima su utvrđene povrede prava apelanata.

Ističemo kako su ovo samo neki parametri koji govore o rezultatima rada i aktivnostima u 2009. godini.

Analizirajući aktivnosti koje su navedene u Izvještaju o radu Ustavnog suda BiH za 2009. godinu, posebno smo uočili činjenicu kako je nakon 31. decembra 2009. godine u Ustavnom sudu BiH ostalo neriješenih 6.243 predmeta. Napominjemo, kako je broj neriješenih predmeta rezultat višegodišnjeg kumuliranja istih. U razgovoru s odgovornim osobama iz Ustavnog suda BiH saznali smo kako se tendencija velikog priliva predmeta i dalje nastavlja.

¹ Podaci su preuzeti iz Izvještaja o radu Ustavnog suda BiH za 2009. godinu koje je usvojeno na osnovu člana 80. stav 1. alineja 6. Pravila Ustavnog suda, na sjednici održanoj 30. januara 2010. godine.

Revizija nema namjeru davati ocjene i komentare u vezi sa razlozima koji su doprinijeli sadašnjem stanju neriješenih predmeta, ali smatramo potrebnim da ukažemo na činjenično stanje, te potrebu za iznalaženjem rješenja u cilju prevazilaženja navedenog problema.

5. Tekući izdaci

5.1. Plaće i naknade

Na osnovu uvida u koeficijente za obračun plaća za sva sistematizovana radna mjesta, uočili smo kako zaposlenima u Ustavnom sudu nije došlo do smanjenja plaća kao u drugim institucijama BiH. Naime, u vrijeme kada je osnovica za obračun plaća umanjena sa 535,00 KM na 498,00 KM došlo je do povećanja postojećih koeficijenta tako da sa smanjenjem osnovice nije došlo do smanjenja plaća u Ustavnom sudu, kao u drugim institucijama BiH.

Kada je u pitanju naknada za regres za godišnji odmor utvrdili smo kako se ista isplaćuje u iznosu od 70 % od plate zaposlenog ili prosječne plaće u Ustavnom sudu BiH koja iznosi oko 2.000 KM, u zavisnosti što je za zaposlenog povoljnije.

U skladu sa navedenim naknade za godišnji odmor za 2009.godinu po zaposlenom kretale su se u rasponu od 1.400 KM do 4.600 KM. Ukupno realizovani iznos na ime naknade za regres za 91 zaposlenu osobu u Ustavnom sudu za 2009.godinu iznosi 164.985 KM.

Nadalje, revizijom naknada utvrdili smo kako se naknade zaposlenih u slučaju smrti člana uže porodice ili u slučaju teže bolesti zaposlenog ili člana uže porodice isplaćuju na osnovu internih akata gdje je osnov za obračun spomenutih naknada prosječna plaća u Ustavnom sudu BiH ili plaća zaposlenog, zavisno šta je povoljnije za zaposlenog. Tako da za slučaj smrti člana uže porodice naknada iznosi 3 prosječne plaće zaposlenog ili 3 prosječne plaće u Ustavnom sudu, u zavisnosti od toga što je za zaposlenog povoljnije. Ukupno realizovani iznos na kontu - pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti za 2009. godinu iznosi 36.796 KM.

Napominjemo i činjenicu kako su reviziji prezentirani određeni radni materijali u vezi sa nacrtom Odluke o naknadama i drugim materijalnim pravima zaposlenih u Sekretarijatu Ustavnog suda BiH, ali kako isti nisu u toku završne revizije bili usvojeni.

5.2 Upravni spor

Tokom revizije utvrdili smo kako je podnesen zahtjev za pokretanje Upravnog spora protiv Ministarstva finansija i trezora u vezi plaća u Ustavnom sudu (u dijelu koji se odnosi na administrativno osoblje). Prilikom obavljanja revizije došli smo do saznanja kako od podnošenja zahtjeva u Ustavnom sudu ne posjeduju nikakve informacije u kojoj se fazi nalazi spomenuti spor. Napominjemo, kako plaće i sva druga materijalna primanja se isplaćuju isključivo na osnovu akata koje je donio i usvojio Ustavni sud, prije samog pokretanja Upravnog spora.

5.3 Isplata stimulacije

U decembru 2009. godine izvršena je isplata stimulacije za zaposlene u Ustavnom sudu BiH za 2009. godinu u ukupnom neto iznosu od 41,439.64 KM. Odluka o iznosu finansijske stimulacije donesena je 06.01.2010.godine. Pojedinačni iznosi stimulacije se kreću od 225,00 KM do 1.620,00 KM.

Osnovu za isplatu stimulacije predstavljaju ocjene zaposlenika na kraju godine koje su i parametri za dodjeljivanje stimulacije zaposlenima.

5.4. Jubilarne nagrade i pokloni djeci

Na kontu - Jubilarne nagrade i pokloni djeci evidentiran je iznos od 1,146.00 KM koji se odnosi na kupovinu novogodišnjih paketića za predškolsku djecu zaposlenih u Ustavnom sudu BiH. Naime, odlukom generalnog sekretara od 14.12.2009.godine odlučeno je da se nabave novogodišnji paketići za djecu (23 djece) zaposlenika Ustavnog suda BiH predškolskog uzrasta u vrijednosti od 50 KM sa PDV-om, te da se organizuje novogodišnja predstava u prostorijama Ustavnog suda u iznosu od 500 KM (bez PDV-a).

Uzimajući u obzir činjenicu da se preduzimaju mjere u cilju reduciranja troškova zaposlenih u institucijama BiH, a da je Ustavni sud BiH kao institucija ostao na ranijim rješenjima po pitanju ostvarenja prava na naknade zaposlenih, revizija je mišljenja kako bi Ustavni sud BiH trebao preispitati svoje interne akte koji se odnose na ostvarivanja prava na naknade zaposlenih.

Obzirom da se Ustavni sud finansira iz budžeta, usklađivanjem internih akata vezanih za naknade zaposlenih, sa propisima koji regulišu ovu problematiku u okruženju (institucije BiH), Ustavni sud bi se postavio u realne okvire po pitanju navedenih naknada u skladu s općom ekonomskom situacijom u društvu (recesija, smanjenje javne potrošnje).

5.5. Javne nabavke

Ustavni sud BiH je Planom nabavki za 2009. godinu planirao da pojedine procedure nabavki provede Komisija za zajedničke javne nabavke što do perioda završne revizije nije realizovano. Agencija za javne nabavke u BiH je dala mišljenje (akt od 17.02.2009.) pojedinim budžetskim korisnicima kako da postupe u slučajevima kada su prestali važiti ugovori za robe i usluge koje su predmet zajedničkih nabavki. Naime, Agencija za javne nabavke dala je preporuku da ugovorni organi pokrenu odgovarajući postupak javne nabavke, uz obaveznu napomenu u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji da će ugovor biti zaključen do izbora najpovoljnijeg ponuđača od strane Komisije za zajedničke javne nabavke.

Preporučujemo Ustavnom sudu BiH da u skladu sa mišljenjem Agencije za javne nabavke pokrene procedure izbora dobavljača za nabavke roba i usluga čiji su ugovori prestali važiti a koje su predmet zajedničkih nabavki. Kod zaključenja ugovora za ove vrste roba i usluga obzirom kako su predmet zajedničkih nabavki potrebno je voditi računa o periodu važenja ugovora.

III KORESPONDENCIJA

Ustavnom sudu BiH je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2009. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ustavni sud BiH je dostavio komentare na nalaze navedene u Nacrtu izvještaja o reviziji koji se odnose na tačke 2., 3., 4., 5. i 5.5.

Dostavljeni komentari, po našoj procjeni, ne sadrže nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvještaja o reviziji. Ustavnom sudu BiH je

dostavljen odgovor i po tom osnovu ovaj izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

Revizioni tim:

Miro Galić, viši revizor

Nedžad Hajtić, revizor

Jasna Ćesir, pomoćni revizor

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1

Odobreni i izvršeni budžet za 2009. godinu									
Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni budžet	Korekcije- mjere uštede (po zahtj. MMF)	Restrukturiranje budžeta	Tekuće rezerve	Ukupno budžet (3+4+5+6)	Izvršenje budžeta 31.12.2009.	Razlika (7-8)	% (8/7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci	4,980,000	-18,100	0	0	4,961,900	4,903,661	58,239	99
1.	Plaće zaposlenih	3,935,000	0	-136,000	0	3,799,000	3,759,980	39,020	99
2.	Naknade troškova zaposlenih	683,000	0	11,000	0	694,000	688,964	5,036	99
3.	Putni troškovi	66,000	0	27,000	0	93,000	92,763	237	100
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	66,000	-8,000	34,000	0	92,000	87,742	4,258	95
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	66,000	-7,000	29,000	0	88,000	80,577	7,423	92
6.	Nabavka materijala	46,000	-1,100	-17,000	0	27,900	27,866	34	100
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	16,000	-1,000	-2,000	0	13,000	12,824	176	99
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	1,000		-1,000	0	0	0	0	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	25,000		50,000	0	75,000	74,497	503	99
10.	Izdaci za osiguranje	7,000	-1,000	0	0	6,000	5,920	80	99
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	69,000		5,000	0	74,000	72,528	1,472	98
II	Kapitalni izdaci	20,000	0	0	0	20,000	19,972	28	100
1.	Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabavka opreme	20,000	0	0	0	20,000	19,972	28	100
4.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i invest.održ.	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0
IV	Ukupan budžet	5,000,000	-18,100	0	0	4,981,900	4,923,633	58,267	99
Odobrene donacije i ostalo									
V	Donacije¹	0	0	0	0	40,714	40,714	0	100
1.	Donacija SAD i EC					40,714	40,714		100
	Ukupan budžet sa donacijama	5,000,000	-18,100	0	0	5,022,614	4,964,347	58,267	99
	Broj zaposlenih²	90				90	90	0	100